

сьогодення прагматизм виступає ефективним засобом професійного зростання. Класична широка освіченість втрачає на вазі. На це впливає не лише соціальна практика, але й процеси глобалізації у світі. Разом з цим саме глобалізація колосально розширює можливості університетів. Всесвітньо відомі університети стають все більш і більш інтернаціоналізованими, скидаючи у процесі розвитку національну уніформу.

О. К. Шафалюк, доцент кафедри маркетингу

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Протягом останнього десятиріччя конкурентні переваги вітчизняних державних економічних вузів, сформовані за радянських часів (наявність виключних прав та протекціонізм держави, розвинута матеріальна база, кваліфіковані кадри, методологія освіти, позитивний імідж), багато в чому втрачені.

Визначення цільових результатів-орієнтирів реформування навчальної діяльності економічних університетів сьогодні є запорукою розробки і реалізації успішної стратегії лідерства.

Так, успіх програм підготовки фахівців за форматом MBA багато в чому зумовлений правильним визначенням трьох ключових областей результатів навчання слухачів. Саме це забезпечує організаторам MBA-освіти економію витрат (внаслідок оптимізації кількості і систематизації змісту дисциплін) і ефективність їх випускникам, які в ідеалі ще до початку навчання мають досвід роботи в бізнес-середовищі.

Вбачається, що укрупнення та систематизація дисциплін університетської освіти, у відповідності до вимог Булонської декларації, також має базуватися на чіткому виділенні трьох угруповань дисциплін сучасної і ефективної економічної освіти:

1) блок загальної університетської підготовки — опанування знань і навичок щодо організації розумової діяльності, системного мислення, здобуття нових знань, підвищення загальнокультурного рівня;

2) блок управлінської підготовки — знання і навички щодо системного керівництва персоналом, проектами, бізнес-процесами;

3) блок фахової підготовки — поглиблення знань і навичок відповідно до фахового спрямування.

За умов конкретизації критеріїв підготовки ефективного економіста-керівника вдосконалення навчальної діяльності дозволяє забезпечити синергетичний ефект у ланцюгу:

1) зменшення витрат і підвищення ефективності навчальної діяльності;

2) розвиток наукової діяльності з використанням вивільнених ресурсів;

3) запровадження нових форматів поєднання навчальної і наукової складової у підготовці економістів, підвищення якості освіти;

4) диверсифікація діяльності університету, розширення бази фінансування навчальної і наукової роботи;

5) лідерство на світовому ринку послуг з економічної освіти.

На першому етапі найбільш актуальним є:

— зменшення рівня витрат університетів шляхом розвитку комп'ютерних технологій самостійного вивчення дисциплін, виконання практичних завдань, контролю і систематизації знань;

— збільшення продуктивності у використанні матеріальної бази та кадрового потенціалу, в тому числі переорієнтація звільненого аудиторного фонду і часу викладачів на розвиток прикладних наукових досліджень, результати яких також можуть бути використані у навчальній діяльності;

— формування практики наскрізного наукового керівництва роботою студентів конкретними викладачами випускаючих кафедр, а також закріплення студентів (починаючи з третього курсу) за певними базами практики для опрацювання в процесі навчання реальної проблематики бізнесу;

— запровадження гнучких графіків навчання студентів, нових послуг і форматів щодо опанування додаткових професій та навичок під час до- і післядипломної підготовки, розвиток прикладної наукової діяльності на комерційних засадах.

О. Л. Шевченко, канд. філол. наук, доцент
кафедри іноземних мов факультету МЕіМ

ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ НЕПРЯМИХ ЗАСОБІВ СПОНУКАННЯ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Лінгвістична прагматика відображає комунікативний аспект мови, який орієнтовано на дослідження кінцевого результату — ефекту мовної комунікації. Прагматика, що є характерною для реального спілкування, включає сукупність умов як зовнішніх,